

Vanuit de lucht is het prachtig zichtbaar: de provincie Östergötland in Zweden is groener dan groen met slechts hier en daar een blokje karakteristiek rood van de houten huizen. En niet te vergeten het glinsterende grijsblauw van talrijke meren. Eenmaal op de grond, in een van die eindeloze gemengde bossen, is het ontroerend hoe fris, zuiver en stil het er is. Hier, bij het dorp Ödeshög, staat de negentiende-eeuwse boerderij 'Sjögetorp' van Håkan Strotz en zijn partner Ulrika Krynitz. De oude vrouw die er voor hen woonde, runde de boerderij nog op traditionele wijze: zelfvoorzienend. Precies waar de twee van droomden, als echte natuurmensen.

Zodra ze eenmaal gesetteld waren, begon Håkan met het organiseren van survivalcursussen op de boerderij en Ulrika kon er haar passie voor natuur vertalen in het ontwerpen van patronen voor stoffen en servies.

Omdat de deelnemers aan de survivallessen moesten worden ondergebracht, bouwde Håkan een eerste blokhuut van omgevallen naaldbomen: "Eenvoudig en puur, net zoals de rest van onze boerderij." Het was de eerste stap naar 'Urnatur', wat zoiets betekent als 'gemaakt door de natuur'.

FUNDERING VAN BERKENBAST

Urnatur is op ecologische wijze tot stand gekomen uit materialen die voorhanden waren. Voor Håkan en Ulrika was het een logische keuze. "De natuur om ons heen gebruiken we op een respectvolle manier", vertelt Håkan.

Het wandelpad vanaf de boerderij loopt via de schapenweides naar het eerste eco-verblijf; een luchtkasteel tussen de naaldbomen. Een wenteltrap leidt naar boven, naar een knus verblijf met een tweepersoonsbed en een klein zitje. Een metershoge touwbrug brengt gasten naar een zwevend terrasje tussen de boomstammen. Het is maar moeilijk voor te stellen dat dit het werk is van één man. Plank voor plank sjouwde Håkan alle materialen naar boven, in het begin zelfs nog via een kleine ladder. De boomhut heeft fraaie versieringen aan de windveren, geïnspireerd op Russische architectuur.

Zo is elk van de zeven verblijven in het bos samengesteld uit een andere mengeling van antieke bouwstijlen uit het noorden. Met de Vargkåtan (Wolfshut) bijvoorbeeld, kopieerde Håkan de bouwstijl van de Sami of Lappen, uit het hoge noorden. Met een dak van gras dat zorgt voor natuurlijke isolatie. Tussen het gras, dat op een fundering van berkenbast rust, zijn spontaan plantjes gaan groeien. Wilde lelies, aardbeien en vergeet-mij-nietjes kleuren het dak.

Volgens Håkan gaat er nooit een gedetailleerd plan aan de bouwstart vooraf. "Ik bepaal gaandeweg de vorm." Hout zaagt hij in de weide bij de boerderij. "Op die manier beschadig ik de bosgrond niet. Gras herstelt snel, maar mos heeft wel vijftig jaar nodig." Het hout voor de hutten komt voor negentig procent uit het eigen bos. Het zijn voornamelijk dennen en sparren die eerder werden geveld door stormen. Ook kapte Håkan een deel weg van de wildernis aan bomen die hij aantrof toen hij de boerderij kocht. Hout dat tot op de dag van vandaag wordt gebruikt om te stoken. "Er is nog nooit een boom geveld voor onze kachels."

BADHUSET

Om de eeuwenoude bosgrond te sparen, heeft niet een van de huisjes elektriciteit of stromend water. Tussen de huisjes prijkt een bijzonder toilethuisje; een kunstwerk van twee wandelende gezellen uit Duitsland. De vrouwen trokken het toiletgebouw op in vakwerk, zodat het prachtig past in het palet van bouwstijlen. Iets verderop bouwde Håkan een groot

'Badhuset'. Hij liet zich bij de bouw inspireren door de oude houten Stavekerken uit de middeleeuwen. Anders dan de andere huizen, staan hier de houten balken rechtop. Binnen bevinden zich een houtgestookte sauna en diverse was- en ontspanruimtes. Op het zinken dak liggen zonnepanelen die een waterpomp en 'zonnedouche' aansturen. Voor het badhuis staat een hottub die eveneens op hout wordt gestookt. Een must na een dag wandelen of, heel bijzonder, laat op een midzomeraavond, wanneer de zon alweer opkomt aan het begin van de nacht. Met een gratis concert van vroege vogels!

ONTWERPEN UIT DE NATUUR

Het interieur van elke boshut is ontworpen door Ulrika. Ze studeerde biologie, maar gebruikt haar kennis voor het ontwerpen van 'designs by nature'. "Eigenlijk is er weinig verschil", vindt ze. "Als bioloog probeer je uit te vinden hoe iets werkt en waarom. Als ontwerper doe ik hetzelfde; zo bestudeerde ik voor mijn stoffen de loop van het water en keek ik tot in detail naar dieren om ze te kunnen tekenen." Ulrika vertaalt mooie vormen uit de natuur op textiel. Daarbij zoekt ze naar een pakkend contrast: sierlijk met een scherp randje. "Zoals de fijne bloemetjes van de sleedoorn met zijn venijnige doorns. Of een prachtig wezen als de kwal, die naar kan steken." Ze gebruikte haar eigen stoffen voor het aankleden van de hutten. Kussens maakte ze van de wol van eigen schapen. Hier ▶

De hutten zijn opgebouwd uit hout en oude bouwmaterialen. Het beslag is speciaal gemaakt door een bevriende smid.

Opvallend eco op Urnatur

- De huisjes zijn voor 90% gebouwd van omgevallen sparren en dennen uit het eigen bos. In totaal zijn circa 3500 boomstammen gebruikt van gemiddeld vier meter lang, wat neerkomt op 14 kilometer.
- Het hout is gezaagd in een weiland om beschadiging aan het bos te voorkomen.
- Meubilair is zelfgemaakt uit hout en oude materialen.
- Voedsel komt zo veel mogelijk van eigen land en uit het bos en is onbespoten.
- In de huisjes is geen elektriciteit, maar er zijn kaarsen voor verlichting en er is een houtkachel voor kille avonden.
- Water wordt opgepompt uit eigen bronnen onder de grond.
- Water voor het badhuis wordt opgepompt middels een solarpomp. Douchewater wordt verwarmd door zonne-energie. Het water van de hottub wordt verwarmd door hout.
- Solarlampen verlichten het badhuis.
- Er is geen riolering gegraven in het bos; de toiletten kennen een gescheiden opvangsysteem in bakken die niet chemisch worden gereinigd.
- Urnatur kreeg de hoogste waardering (vijf sterren) van de organisatie 'Eco hotels of the world'.

Håkans nieuwste project: een luchtkasteel met touwbrug tussen de boomtoppen.

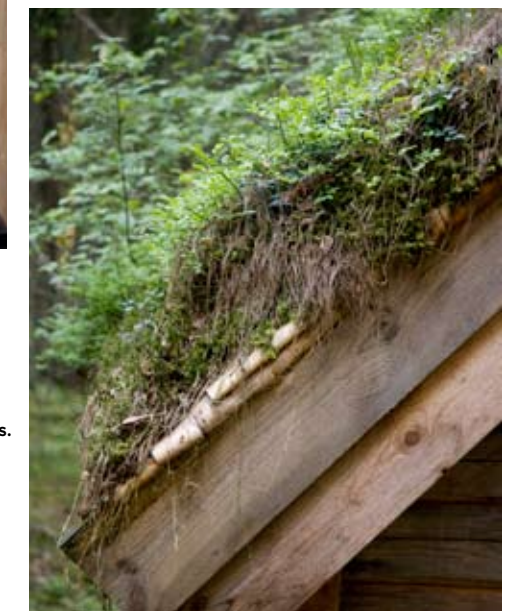

De oven in het Tinkasteel staat midden in de ruimte, de achterkant is een open houtkachel.

Håkan en Ulrika.

Het plafond is geïnspireerd op de bouwwijze van de Sami. De daken zijn bedekt met isolerend gras uit het bos.

De Wolfshut met vier bedden rondom een vuurplaats.

Ulrika's mostegels, geïnspireerd op het zachte mostapijt in het bos.

*Tinnen zwanen zwemmen het
Zwanenmeer tijdens een doorlopende
voorstelling, midden in het bos*

en daar liggen mosgroene tapijtjes, die ze bedacht en creëerde met het fluweelzachte sterretjesmos uit het bos in haar achterhoofd. De stoffen en kleuren zijn puur en natuurlijk en ademen de sfeer van Urnatur. “Met mijn ontwerpen laat ik anderen de natuur ervaren. Ik hoop dat ze een eyeopener zijn: kijk eens hoe mooi mos is.”

Veel van Ulrika's ontwerpen zijn uitgevoerd door de kundige handen van Håkan. Zoals de Wolfshut, een vierpersoonshut met een open vuurplaats in het midden. Håkan timmerde er aan weerskanten twee bedden met in het midden bankjes met schapenvachtjes. Eronder bedacht Ulrika opbergruimte. In het hout sneed Håkan een inspirerende gedachte en songteksten van de Sami over het bos.

GOTLAND-PELSSCHAPEN

Vanaf het atelier en de winkel verdwijnt een grof grindpad tussen de weilanden door. De bermnen staan hier vol met wilde bloemen en er stroomt een beekje door het gras. In de weides grazen twee kalfjes en een kudde Gotland-pelsschapen.

De omheining rond de wei bestaat uit traditioneel vlechtwerk dat overal in Zweden terugkomt. “Gärdesgård’ heten deze hekken”, vertelt Håkan, die ze zelf maakt. Hij gebruikt spartakken, splijt deze en vlecht ze aan elkaar met twijgjes van de spar. De takjes verwarmt hij eerst in een vuurtje, zodat ze niet barsten. Håkan: “Het mooie van deze hekken is dat er schimmels en organismen op leven die op nieuwe houten hekken nooit aangetroffen zullen worden.”

DINER UIT HET BOS

Wie wil, kan driemaal daags aanschuiven bij Ulrika en Håkan voor culinaire verrassingen. In de grote moestuin achter het huis telen ze zelf aardappels, groenten en fruit. Maar zelfs in de voedselvoorziening speelt het bos een belangrijke rol. Afhankelijk van het menu wandelt Ulrika of Håkan onder de bomen om te zoeken naar eetbaar onkruid, wilde planten, bessen en paddenstoelen. Wilde knoflook bijvoorbeeld, groeit in kleine groepjes bij het badhuis. Ulrika snijdt het mild smakende loof fijn en verwerkt het in salades. Elke avond staat er een andere kleurrijke salade op tafel. Met vers groen van paardenbloemen, vogelmuur, witte ganzenvoet en fluitenkruid, bestrooid met pittige madeliefjes. Dezelfde ingrediënten staan ook als boeketjes in vaasjes op tafel.

Veel maaltijden zijn vegetarisch, maar af en toe staat er vis op het menu. Bij voorkeur grote baars of snoek, zo gevangen uit het meer. En de Gotlandschapen zorgen niet alleen voor de prachtige zilvergrijze krulletjeswol, maar leveren ook smakelijk vlees. “We weten dat de dieren hier een goed leven hebben”, vertelt Håkan. “Dat maakt het voor ons acceptabel om zo nu en dan schapenvlees te eten.”

Het diner wordt wisselend geserveerd in de Storstugan in het bos en in het Plåtslottet (Tinkasteel) bij het Visjön-meer. De steer in Storstugan is intiem door het lage plafond en de kleine ramen. Op het dak staat een traditionele Zweedse schoorsteen, opgebouwd uit losse stenen. Het Tinkasteel is een moderner contrast, gebouwd in de vorm van een kristal. In het midden van deze lichte ruimte staat een stenen pizzaoven die in een paar minuten heerlijke broodjes bakt. Elke ochtend staat hier een uitgebreid ontbijtbuffet klaar. Verse biologische jams en kaas en kwark uit Ödeshög liggen er naast stevig roggebrood, warme bolletjes en grote stukken écht knäckebröd.

Wie incheckt op Urnatur, checkt uit uit het dagelijks bestaan. Zo is het bijvoorbeeld de bedoeling dat gasten hun auto bij aankomst op Urnatur parkeren en tijdens hun verblijf niet meer gebruiken. Håkan: “Enerzijds omdat het past bij onze ecolifestyle, maar anderzijds om ook echt te

kunnen onthaasten.” Het is geen probleem. Want wie hier komt, heeft echt geen auto nodig; Urnatur heeft alles in huis.

ZELF NAAR URNATUR?

Urnatur is geopend van april t/m oktober. Elk seizoen heeft zijn eigen charme; in het voorjaar is de natuur groener dan groen, zijn er lammetjes en eetbare wilde kruiden in het bos. In de zomer is de temperatuur aangenaam en is het fijn zwemmen in de koele meren. In het najaar zijn de bossen nog altijd prachtig met eetbare bessen en paddenstoelen. Voor een romantische vakantie voor twee (tot zes personen) zijn er speciale 'Hermit Weekends'.

Buiten die weekenden om zijn de huisjes alleen te huur voor families en groepen vanaf zes personen óf u betaalt een meerprijs. Urnatur is per auto prima bereikbaar en ligt op zeven kilometer afstand van het dorpje Ödeshög. (circa 12,5 uur vanaf Utrecht). Vliegen kan ook, op Linköping (3 kwartier van Urnatur) of op Stockholm en Malmö (3 uur van Urnatur) en Göteborg (2 uur van Urnatur). 🇸🇪

**Meer informatie over Urnatur staat op www.urnatur.se
Via de webshop is werk van Ulrika te koop.**

Tekst **Mirjam Enzerink** Fotografie **Pia van Spaendonck**
Met dank aan **het Zweeds Verkeersbureau** en **het toeristenbureau van Östergötland**

Doen in de directe omgeving

Het mooie van het Zweedse platteland is het 'Allemansrätt', het allemansrecht. Elk bospad mag u inlopen, en u mag overal zwemmen en vissen in de meertjes. Zelfs barbecuen is overal toegestaan, mits u zich houdt aan de regels. Een leuk adres voor een eerste kennismaking met de inheemse flora en fauna is **Omberg Nationaal Park, niet ver van Ödeshög**. In het kleine parkmuseum is een expositie ingericht met dierenfoto's en versgeplukte wilde bloemen. Langs de paden in het park vindt u ze terug en wie geluk heeft, spot de zeldzame orchideeën die hier in de drassige dalen groeien. Het park grenst aan het helderblauwe **Vättern-meer**, het tweede grootste meer van Zweden.

Verder 'down hill' ligt het huis van de Zweedse schrijfster Ellen Key, prachtig aan het water. De **schrijverswoning, gebouwd in authentiek Zweedse stijl**, stamt uit het begin van de vorige eeuw.

Wat dichterbij huis ligt een traditionele wolspinnerij, '**Östergötlands Ullspinneri**'. Vanaf Urnatur wandelt u er in een halfuurtje naartoe. Bezoekers krijgen een rondleiding en op de zolder van de spinnerij verkopen Ulla-Karin Hellsten en Börje Norberg hun zachte kluwenwol in mooie natuurtinten, samen met patronen voor typisch Zweedse mutsen, wanten en vesten.

Meer informatie over Ödeshög en zijn omgeving staat op www.ostergotland.info en www.visitsweden.com

